

De Vroegwerker

Reflectie op de dagelijkse praktijk

Begonnen in het basisonderwijs, had Esther van der Leek al snel door dat haar passie vooral lag bij de pedagogiek. “Door mijn werk in de kinderopvang ben ik me steeds meer gaan richten op de opvoeding en ontwikkeling van het jonge kind.”

Waaruit bestaat je dagelijkse werk?

“Ik ben nu zo’n drie jaar werkzaam in de pilot Klein Beginnen. Vanuit dit project bied ik laagdrempelige ondersteuning aan ouders en pedagogisch professionals bij vragen over ontwikkeling en opvoeding van kinderen van 2 -6 jaar. Ik kom zowel op de groep als thuis. Ik kijk mee, denk mee en samen met ouders en professionals bepalen we wat de volgende stap wordt. Ik werk graag samen, omdat de hulp het meest effectief is als de systemen rondom het jonge kind samenwerken.”

“Naast deze baan heb ik mijn bedrijf Pedagogisch Hart dat zich richt op coaching en advies in de kinderopvang. Een sterke pedagogische omgeving voor kinderen begint met sterke professionals. Op verschillende manieren ben ik bezig met het vergroten van die expertise. Zo ben ik de initiator van de scheurkalender voor pedagogisch professionals, getiteld ‘Pedagogisch scheuren’.”

Wat is je affiniteit met signaleren en vroeghulp?

“Vroeg erbij zijn werkt preventief. Daarom is vroegsignalering een belangrijk thema in de kinderopvang. Signaleren begint met kijken en luisteren naar kinderen en hun ouders. Een open blik en open mind is hiervoor een eerste voorwaarde. Vooral bij jonge kinderen is het belangrijk altijd breed te kijken. Vroeg erbij zijn voorkomt dat problemen of vragen groter worden. Om een juiste inschatting te maken is kennis nodig, maar vooral ook samenwerking met ouders, de GGD en de professionals op de groep. Preventief werken betekent ook dat je soms juist moet normaliseren. Kinderen zijn vaak heel druk en lastig, en ja, een peuter opvoeden is ook echt zwaar. Ik vind het belangrijk om dit te delen met professionals en ouders. Ik gun ouders wat meer relaxtheid in het ouderschap en vertrouwen in zichzelf.

Waar erger je je aan?

“Ik erger me niet zo snel, maar er zijn wel twee dingen die mij bezighouden. Ik vind dat we meer moeten leren om vanuit elkaars perspectief te kijken. Samenwerken is niet altijd eenvoudig en er spelen verschillende belangen. Maar het is wel noodzakelijk wanneer het om het welzijn van een kind en zijn ouders gaat. Jezelf verplaatsen in de ander helpt om echt samen te werken. Dit doen we naar mijn mening nog te weinig.”

Wat zou er beter kunnen?

“Bij een kind dat niet lekker gaat, thuis of in de groep, ligt de focus meestal op het moeilijke gedrag. Maar veelal ligt de oplossing in de omgeving. Met name in groepsorganisatie, het pedagogisch handelen en de inrichting van de groepsruimte liggen veel kansen. Neem een 3-jarig jongetje met veel bewegingsbehoefte die het niet lukt om in de kring te zitten. Dat is storend voor de groep. Waarom de kring voor hem niet korter maken of met meer bewegingsactiviteiten? Of ga gewoon vaker op een dag naar buiten. Verander de omgeving en het kind verandert mee.”

Wat vind je een belangrijke uitdaging?

“Ik maak me zorgen over de tekorten in het sociaal domein. De kosten blijven stijgen en de vraag naar zwaardere jeugdhulp wordt steeds groter. Zo wordt het bijna onmogelijk om de omslag te maken naar preventie. Er mag meer gekeken worden naar de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en jeugdhulp. Alles begint met een gedeelde visie op het jonge kind zodat er een stevig fundament ligt. Dit maakt ons minder afhankelijk van poppetjes en projecten die komen en gaan. Over de ‘potjes’ heen kijken is nodig om het belang van kinderen en hun ouders voorop te stellen. En als we echt preventief willen werken, laten we dan starten bij het begin, de eerste 1000 dagen. Dat zouden we nog meer kunnen doen.”